

Батыс Қазақстан облысы әкімдігі білім басқармасының Бөрілі ауданы
білім беру бөлімінің Ақсай қаласының №1 бөбекжайы»
мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорыны

Ерте жасстағы балаларды МДҰ жағдайларына бейімдеу

Әлеуметтік педагог: Н. Анарбекқызы

2021-2022 оқу жылы

Мақсаты:

Баға тәрбиесіндегі балабақша мен отбасы ынтымақтанып, ынтық болуы тиіс. Балалардың мінез – құлқы, бейімі, қызығушылығын дамыту, мүмкіндігін тереңірек зерттеу. Ата – ана, баға, тәрбиешілермен ынтық арада өзара сенім мен сыйластық орнатуы тиіс.

Міндеті:

- ар бағаның отбасымен серіктестік қарым-қатынас орнатуды;
- мектепке дейінгі ұйым жағдайына бағаның табысты бейімделуі және дамуы үшін қолайлы психологиялық ахуал орнату;
- ар бағаның қызығушылықтары мен мүмкіндіктеріне бағытталған білім беру аржестін құру;
- бағаның психикалық дамуына және тұлғалық өсуіне ықпал ету, әлеуметтік дағдылары мен өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын дамыту;
- ерте жастағы балаларды күту, тәрбиелеу мен оқыту мәселелерінде атааналардың педагогикалық құзыреттілігін арттыру;

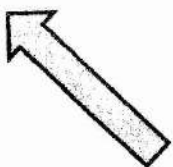
Әр баланың бейімделудің үш түрі бар:

Жеңіл бейімделу – 1 –
2 айға ішінде бала
мінезі қалыпқа келіп
түзеледі. Табегі
жақсарып, балада
тұрақты әрі
қалыпты эмоциялық
жағдай қалыптасды.
Үлкендермен
араласып, жаңа
ортаға тез үйренеді.
Ауру, сырқауы
асқынбайды.

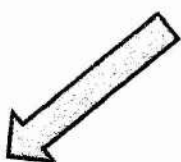
Орташа бейімделу –
баланың мінез –
құлқы 1 ай көлемінде
қалыпқа келеді. Көңіл
– күйі тұрақсыз
болғанымен жылдауы
бәсеңдейді.
Аурушандығы 10
күннен аспайды.
Балада үлкендердің
қолдауы арқасында
танымдық және
мінез – құлық
белсенділігі
байқалады.

Ауыр бейімделу
– 2 айдан 6 айға
дейін өтеді. Кей
жағдайда 11-12
айға дейін. Бұл
кезең баланың
жси
науқастануымен
көрінеді. Бала
агрессивті,
жылдау, айқайлау
сияқты
көріністер береді.

**Баланың балабақшаға қиын
бейімделу себептері:**

**Жаңа ортада
болып
көрмегендіктен**

**Өз – өзіне
қызмет жасай
алмағандықтан**

Баланың бөбекжайға бейімделу кезінде ата – ана психологизиялық жағдайда

Сіздің баланыз бөбекжайға алғаш барған кезде, ол үшін әдеттегі рет анасынан ажырап өзіне таныс емес үлкен адамдар мен балалардың арасына түсуі болып табылады. Бала үшін өзін отбасында өзін ұстау ережелері қалыптасып қалған. Бөбек келген күннен бастап үйреншікті өмір сүру ортасы өзгереді. Бұл неден көрініс табады?

- Баланың эмоционалды жағдайы, ұйқысы, табеті нашарлайды
- Дене қызуы көтерілуі мүмкін.
- Бала бойында қалыптасып қалған жақсы қасиеттерінің жоюы мүмкін.
- Иммунитеттің төмендеуі, салмағының азаюы мүмкін.
- Бала ортаға бейімделгеннен кейін эмоционалды жағдайы қалпына келеді. Ортаға деңгейдегі бейімделуде алғашқы айларында бала тұраумен ауруы мүмкін, ал ортаға қиын бейімделсе баланың эмоционалды жағдайының қалпына келуі ұзаққа созылуы мүмкін.

Осының барлығы баланың келесідей іс-қимылдарынан байқалады:
баланың тығыздығын қалуды, қабылдау бөлмесінде отыру, айналыста
– қайта шақыру.

Баланың ортаға бейімделуі неге байланысты:
Баланың жасына байланысты. Екі жасқа толғаннан кейін баланың
ортаға бейімделуі оңай жүреді. Олардың ортаға деген
қызығушылығы жоғары болады, назарларын басқаға аудару
жеңілдірек айтқан сөздерді нақты түсінеді және тыныштан
оңай.

*Баланың бөбекжайға бейімделу кезінде ата – аналар
психологиялық кеңес:*

Ертеңгілік қоштасуды жеңілдету мәсілері:

- **Баламен тез қоштасып үйреніңіз. Қоштасуды
созбаңыз.**
- **Балаңыз сізге сенсін десеңіз, балабақшаға акепін,
көріңбей қашып кетпеңіз.**
- **Балаңызға ұнайтын қоштасу рәсімін ойлап
табыңыз және соны қатал ұстаныңыз.**
- **Балабақшаға барзаны үшін жаңа ойыншық сатып
алып, балаңызды алдарқатпаңыз.**
- **Балаға анық түсінік беру керек.**